

ST. — NO. 1626.

Entered as second-class matter, Dec. 6, 1907, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., 9. NOVEMBRA (November 9), 1938.

Published Weekly at 1301 S. Lawndale Ave.

LETO—VOL. XXXIII.

KAJ ČAKA POL MILIJONA WPA DELAVCEV?

VEST, KI MEČE ZELO SLABO LUČ NA ROOSEVELTA

Po volitvah bo izgubilo delo pri WPA pol milijona delavcev

Na ta način misli predsednik doseči, da mu ne bo treba novega kongresa takoj vprašati za nadaljnje fonde za relifno delo. — Ampak kaj bodo počeli ti delavci, ko ni izgleda za zaposlitev v privatnih industrijih?

Volitve, ki so bile vroče in neblagodišče, ker se torijskim kapitalistom in njihovim političnim vazalom in slugam upirajo vsake, še tako majhne reforme, ki so v korist ljudstva, so za nami. In, ko to pišemo, rezultati še niso znani. Ali so zmagali "new-dealski" kandidati? Ali torijski? To bodo zvedeli točno v nekaj dneh. Potem bomo pa, v vsakem slučaju zvedeli oziroma spoznali še marsikaj drugega.

Rooseveltove obljube

Predsednik Roosevelt je imel tekom kampanje mnogo lepih političnih govorov, v katerih je ponovno povedal potrebo po novih reformah, po napredku na polju delavske in socialne zakonodaje in "slož obljubil mnogo lepih, vabljenih stvari. Koliko teh obljub bo izpolnil ali skušal izpolnit? Ali ne bo imel zopet na Kapitolu sovražnega kongresa, ki mu bo metal polena pod noge in mu obenem služil za dober izgovor? Na to vprašanje bo mogoč približen odgovor šele čez nekaj dni, ko nam bodo znani rezultati volitev. Medtem pa lahko opozorimo na nekaj drugega, kar ne vzbuja baš izrednega zaupanja v Roosevelta, če je točno.

Namera, ki bo udarila 500,000 delavcev WPA

Dober teden pred volitvami je prinesel "Socialist Call" iz Washingtona poročilo, o katerem pravi po pravici, da je tragedična vest za sto tisoč delavcev WPA. "Call" je pisal:

"Prepričan, da ima delavske glasove "v vrči", se je Roosevelt odločil že pred volitvami za skrčenje izdatkov pri WPA, kar pomeni odpustni listek za okrog pol milijona delavcev pri WPA. Seveda se bo začelo delave dejansko odpuščati šele PO volitvah, istočasno pa zanimivo, da ni dobila ta

PRIČA PROTI VOHUNU

Senta de Wanger, ki je na obravnavi proti nemškim vohunom, ki se vrati pred zveznim sodiščem v New Yorku, pričala občutljivo proti nemškemu vohunu Otto Hermannu Vossu, bivšemu uslužencu pri korporaciji Seversky Aircraft, ki proizvaja bojna letala za ameriško armado. Voss je izdal Nemčiji važne ameriške vojaške načrte.

Rooseveltova odredba skoro nobene publicite. Casopisje, ki je sovražno "new dealu", očividno ni hotelo oglašati tega Rooseveltovega koraka, dokim "new dealu" prijazno časopis tega ni storilo iz enostavnega razloga, ker bi bilo potem v zadregi (če bi čitatelji hoteli vedeti, ali se tako "rešuje" brezposelnost; op.). Tudi komunistični tisk, ki je bil v prvih vrstah v ognju za "new deal", je o tej stvari molčal do zdaj kot grob.

Rooseveltova odredba

"Kakor prejšnja leta, tako so tudi letos uradniki WPA izprivedeli, da po kongresu odobreni fondi ne bodo zadostovali za celo proračunska leto in da bodo prisiljeni prekorati proračun, kar se je zgodilo. In če bi šlo tako naprej, bi morali vprašati kongres za dodatna denarna sredstva, čim se sostane. Toda zadnji delen sta Roosevelt in Hopkins oblubila, da bosta gledala, da bodo preostali fondi zadostovali do konca proračunske dobe, to je do 28. februarja.

Napad na mezde

"Da se to doseže, bo morala WPA odpustiti okrog pol milijona delavcev. Industrije resda ponovno kličejo delavce na delo, toda gotovo ne v taki meri, da bi bile upravičene take relifne redukcije, razen, če obstoji namer, da se da industrijam na milost še večje število obuočnih brezposelnih delavcev, da jih bodo lahko izrabljali proti masam ostalih delavcev ter tako lahko znižavale mezde."

Razočarane mase

"Call" je nato opozarjal, da je bil tedaj, pred volitvami čas, stopiti na noge in preprečiti to "stedenje" na račun brezposelnih delavcev. Ako se to ne zgodi, je opozoril, bodo sledile nadaljnje kupčje na račun brezposelnih in neizgibno je, da bodo mase relifnih delavcev nazadnje izgubile vsako vero v Workers Alliance in druge delavske organizacije, ki so uspavale delavstvo na predvečer nove resne krize. — To se nai

(Nadaljevanje na 5. strani.)

PRIPRAVE ZA NOČNO VAJO

Fribivalci Philadelphia ali "mesta bratovske ljubezni" so imeli pred kratkim priliko, seznaniti se z modernimi vojnimi pripravami. Gornja slika predstavlja oddelok pennsylanske narodne garde, ko postavlja v pozicijo modern protiletalski top, da bo po noči pomagal "odbiti zračni napad na mestno".

DROBIŽ OD VSEPOVSOD

Socialist umrl

V New Yorku je umrl B. Charney Vladek, splošno znan socialist, upravnik največjega židovskega dnevnika, Forwarda in član newyorske mestne zbornice. Vladeck je prišel v Ameriko l. 1908 ter vstopil v socialistično gibanje. L. 1908 je bil prvi izvoljen za mestnega odbornika v New Yorku in pozneje dvakrat ponovno izvoljen. Lani je bil izvoljen, da zastopa mestni okraj Manhattan: Ameriška delavska stranka, ki jo je on pomagal ustanoviti, je tedaj potegnila za seboj pol milijona glasov ter pomagala izvoliti sedanjega župana La Guardia. V mestni zbornici je bil potem izvoljen za njenega predsednika — prvi socialist in prvi imigrant, ki je bil v New Yorku kdaj zvoljen na to mesto. Bil je star sele 52 let.

Smrt našega sodruga

V La Sallu, Ill., je umrl sodrug Frank Karun, star 55 let in vrsto let tajnik kluba št. 4 JSZ. Pokojni sodrug je bil zvest naročnik Proletarca in drugih naših publikacij, za katere je vneto agitiral ter jim pridobil novih čitateljev, vseled cesar ga bomo pogrešali kot dobrega delaveca za našo (Nadaljevanje na 5. strani.)

Ni še dve leta tega, ko se je vršila v Buenos Airesu konferenca ameriških republik. Te konference se je udeležil tudi predsednik Roosevelt, ki je tam naglasil, da je v interesu vseh ameriških republik, da vodijo politiko "dobrega sosedstva". Roosevelt je s tem postal eksponent take politike, ki zahteva prijateljko sodelovanje in medsebojno pomoč v slučaju potrebe. Vsi, katerim je pri srcu napredek in pravci ameriških republik, so točno pozdravili njegove besede.

Beseda same seveda ne zagotavlja: treba je pokazati, da smo resno in iskrejno dejanji, da smo resno in iskrejno mislili, kar smo govorili. Za združene države je kaj kmalu napočil trenutek, ko je bilo treba z dejaniji dokazati, ali so pripravljene dejansko izvajati politiko dobrega sosedstva. Naša sosedesa Mehika je nacionalizirala petrolejske veličine, ki so jih lastovale dotlej britiske in ameriške kompanije, do cesar je imela, kot suverena država polno pravico. Britiskim in ameriškim kapitalističnim interesom to seveda ni ugajalo, čeprav je mehiška vlada obljubila odskodnino; oni bi radi na vse večne case izkorisčali oljno bogastvo Mehika ter si kovali velike dobičke. Ker je pač tako, da mi

Seja in konvencija soc. stranke

V četrtek, dne 10. nov. ob osmih zvečer se bo vršila na 549 W. Randolph st. sej članov socialistične stranke v Chicago. Na seji se bo razpravljalo o mednarodni politični situaciji. Razpravo bo vodil sodrug Roy Burt. Sodruži so vabljeni, da se po možnosti udeležijo. — V soboto, dne 3. dec. pa bo otvorjena konvencija članstva soc. stranke v okraju Cook, ki

se bo nadaljevala v zaključku naslednjih dani. Vršila se bo v prostorih na naslovu 1160 W. Grand ave. Otvoritev ob dveh popoldne v soboto 3. dec. Konvencija bo vodila uradnike za prihodnje leto, obenem bo pa razpravljala o sledenih predmetih: delavstvo in unionski ljudstvo; I. W. W.; mirno gibanje; nednarodni položaj; združevanje socialistov in problemi otrajne organizacije. Člani soc. stranke v okraju Cook (Chicago) so vabljeni, da se udeležijo, če le mogoče.

Sodruži!

Ekesekutivni odbor Socialistične stranke Amerike je bil zmirom buden z ozirom na minino politično kampanjo, načrte za bodočnost in nujne potrebe naše stranke. Brez oziroma izid volitev pa je jasno, da edino socialistična stranka ne prestane opozarja ameriško ljudstvo, da je edina pot za Ameriko, ki ne vodi v vojno, ako se naša vlada ne zapleta v imperializem, militarizem in druge take skeme, ki logično vodijo v vojno; da je svetovni mir mogoč edinole potom mednarodnega sodelovanja; da ne bo dosegla svetovnega miru

nobena kapitalistična zveza, temveč zgolj kolektiven nastop delavstva vsega sveta. Edino socialistična stranka se bori za splošno delavsko ali farmarsko-delavsko stranko, ki ne bo zapletena v nobene zveze ali kupčje s starimi kapitalističnimi strankami; edino ta stranka vztraja, da je glavno vprašanje, od katerega zavisi blagostanje, mir in svoboda: Socializem ali kapitalizem? Reakcije in fašizma nas lahko reši zgolj odločna borba za sistem, ki ne nosi v sebi semena vojne in fašizma. Zdaj se pa vprašajte: Kdo naj privede do uresničenja idealov Gene Debsa, ki so vam pri srcu, če ne uspešno delujejoča socialistična stranka?

Socializem je upanje vsega sveta. Ali je kakšna žrtve prevelika, kadar delamo za to veliko stvar?

N. E. C. (glavni eksekutivni odbor) je pripravil načrte, po katerih bomo lažje uspešno vršili naše naloge. Odobril je pogajanja, katerih namen je, da se sploh ne bo sporazum in mir v socialističnih vrstah v Ameriki, na podlagi agresivne borbe za socializem in načel, sprejetih na naših konvencijah. Obenem smo se zavezali, da bomo delovali na tem, da se čim prej konča pogubni boj v ameriškem delavskem gibanju in doseže mir med CIO in AFL.

Toda teh in drugih ciljev se ne doseže z golimi formulami ali navdušenjem vaših strankinih uradnikov. Če je ne napravite močne, ostane socialistična stranka sibka. Od vas je odvisna njena moč. Zato vam predlagamo v sprejem sledenje naloge, od katerih je odvisna uspešnost naše stranke:

1. Ojačajte glavni urad! Dvignite cirkulacijo naše literatur! Če hočemo biti uspešni v našem delovanju, tedaj moramo predvsem vzgojiti štab odgovornih organizatorjev in drugih delavcev, ki bodo lahko posvečali ves svoj čas našemu gibanju. V prihodnjih šestih mesecih potrebuje-

ta predavanja sponsorira Prosvetne matici v korist delavskega gibanja med našim ljudstvom. Upamo, da bodo vsemi delavci v teh krajih skrbili, da bodo z ozirom na udeležbo in vodstvo čimboljše uspeha.

Odbor Prosvetne matici.

(Nadaljevanje na 3. strani.)

Frank Zaitz pripravljen na predavateljsko turo

Na prošli seji odbora JSZ in Prosvetne matici je bila v razpravi tudi predavateljska tura, ki jo naj ta mesec podvzame Frank Zaitz. Iz razprave je bilo razvidno, da ni aranžirana kakor bi moral biti — namreč da bi urad pravočasno urečil vse podrobnosti glede datumov in naselbin, v katerih naj bi nastopil. Glede zapadne Pennsylvanije je bila stvar prepričljena tamkajšnji konferenci klubov JSZ in društev Prosvetne matici, drugod pa še teh predpripriprav ni bilo.

Tako bo za oglašanje predavanj prav malo časa. Vendar pa bo tura podvzeta včas temu, kajti iz raznih naselbin pisanje, da so pripravljeni sodelovati kolikor največ mogoče.

Poseben odbor je izdelal programski seznam naselbin, v katerih naj bi Frank Zaitz predaval na Jugoslaviji in drugih deželah v Evropi, iz katere se je nedavno vrnil. Govoril bo, kajpada, kot socialist, torej z delavskim gibanjem na današnji svetovni položaj.

Seznam teh naselbin, v katerih bi nastopil, je sledeči:

Bridgeport, O., 18. nov., aka bo na ta datum stvar mogoče aranžirati (isto velja za ostale naselbine); Burgetstown 19.

Ta predavanja sponsorira Prosvetna matica v korist delavskega gibanja med našim ljudstvom. Upamo, da bodo vsemi delavci v teh krajih skrbili, da bodo z ozirom na udeležbo in vodstvo čimboljše uspeha.

Odbor Prosvetne matici.

(Nadaljevanje na 3. strani.)

'PROLETARČEV' APEL

Kdor pozna "Proletarca" skozi njegovo, za delavski list dolgo zgodovino, ve, da je naš list vedno odločno stal na braniku delavskih pravic in da je po svojih najboljših močeh deloval za delavsko stvar in za prebujenje tistih naših delavcev, ki niso še spoznali, katera pot je njihova pot, pot nas vseh, ki stremimo za boljše in poštenje urejene človeške družbe. Deloval je na političnem, podpornem in kulturnem polju in dosegel marsikaj, na kar je lahko ponosen. To so mu omogočali požrtvovalni sodruži, ki se niso ustraili nobenih žrtv ne truda pri tem delu.

Ampak danes nas že drugič izza l. 1929. tepe resna gospodarska kriza, ki jo zlasti občutijo delavski listi, ki so odvisni od naročnikov-delavcev, od katerih so mnogi danes brez zasluka, vsled česar trpi tudi liši. In tako je tudi "Proletarec" danes prisiljen storiti česar ni storil že nad dvajset let: obrnil se je za prispevke na društva naših naprednih jednot in zvez, katerim je odbor poslal tiskan apel.

Mi upamo, da bodo vsa ta društva posvetila prijetljavo pažnjo temu apelu. Mislimo, da "Proletarec", kot pošten delavski list to zaslubi.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

NAROCNIŠINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75,

za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpoznejno do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor.....Frank Zaitz.
Business Manager.....Charles Pogorelec.
Asst. Editor and Asst. Business Manager.....Joseph Drasler.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864.

Vztrajati je treba, če tudi boli!

V življenju so gotovo trenutki, ko se tudi svojih dolžnosti zavedajoči javni delavec zgrozi ob spoznaju, kakor ničev je prav za prav produkt njegovega stalnega in nesebičnega dela. Rad bi obstal, prenehali iskati ono pot, ki vodi iz vsakdanje ne-bogostenosti, dopustil, da se še nadalju širijo zmote in prevar; rad bi pustil živeti neštete okostenele malike, nič več ne bi hotel učiti, kako je treba ločiti zrno od plev. Samo miru si zazeli v tej uri resignacije, ko postane tudi najbolj razsodnemu človeku ravnodušno vse dogajanje okrog njega, ker vidi, da je ves njegov trud jalov in da so njegova ramena prešibka za vso težo njegovega hotenja in iskanja. Odslej se hoče boriti za resnico in lepoto, za čim večjo popolnost le še v svetu absolutne misli, v umetnosti, znanosti ali tehniki, vsekakor pa da le vstran od dnevnega političnega boja. Značilno za vse resnicne delavce je to čustvo odpovedi, ki se pojavi pri slehniku, ko vidi, kako so mu koristolovci opljuvali in zamorili njegovo misel, njega in njegove prijatelje. Mnogo je velikih duhov, ki jih razum in sreca silita v politično arena, pa se vendor trmasto in zagrenjeno umaknejo v bolj mirne pokrajine človeškega prizadevanja. Kakor je ta nemoč in zagrenjenost razumljiva in zato s človeškega zrelišča opravljiva, vendor ne smemo nikoli pozabiti, kaj pomeni: v življenju posameznika začetek otoplosti, v življenju naroda pa živiljenki zastoj, če ne še kaj hujšega. Kdor ni spoznal klub vsej navlaki zmožnosti, da gre v politiki predvsem za setev in manj za žetev, kdor ne ve, da se človeštvu preoblikuje neznanško počasi, kdor more delati le tedaj, ko si predstavlja skorajšnje plačilo in nagel uspeh, ta ne bo nikoli borec v boju resnice proti laži, pravnosti proti brutalni sili, v boju, ki ne traja le nekaj desetletij ali stoletij, ampak se vleče kot rdeča nit skozi vso človeško zgodovino.

(Pripomba uredništva.—Gornji odstavek smo našli v neki književni oceni, ki jo je napisal Stane Melihar in objavila ljubljanska revija "Modritica". Te Meliharjeve besede so se tako dojmljive, da smo jih prepisali ter jih shranili, da bi jih ob prilikih ponatisnili, ker smo bili prepričani, da bodo marsikateremu našemu čitatelju kodistile in mu pomagale, da bo lažje vztrajal na poti, po kateri smo se odločili hoditi.)

Ali je Hitler nor?

Mnogo ljudi smatra nemškega diktatorja Adolfa Hitlerja za norca, ki ima mnogo večjo streco kot pamet. Eden tistih, ki se ne strinjajo s tem, je ameriški časnikar Herbert Agar, ki pravi, da je Hitler z našega gledišča pač silno škodljiv človek, dočim je z nacijskega gledišča dobrtnik Nemčije, nikakor pa ne norec. Hitler hoče uresničiti idejo združene, velike in močne Nemčije. On ni prvi, ki je šel za tem ciljem. Stoletja se že vrši boj za uresničenje te zamisli. Toda pred Hitlerjem se stvar ni nikomur posrečila.

Agar opozarja na humor avstrijskega diktatorja Dollfussa. Hitlerjeve čete so bile tedaj pripravljene vkorakati v Avstrijo. Račune mu je prekrizal Mussolini, ki je poslal svoje divizije na Brenner, prepričan, da ima za seboj tudi oporo Francije. Če bi bil Hitler res nor, pravi Agar, bi bil tedaj udaril brez ozira na posledice. Pa ni storil tega, temveč se lepo potuhnil. Pustil je, da so v Avstriji zapirali in eksekutirali njegove pristaše, medtem pa pridno in potrepljivo delal za kulismi. Iz Mussolinija je najprej napravil zaveznika in potem satelita. Ko je drugič nameril korak v Avstrijo, je bil Mussolini njegov zaveznik in se je moral delati, kakor bi mu bilo njegovo početje ljubo. Italija in Francija sta bili to pot v tako slabih odnosajih, da ni bilo misliti na sodelovanje v skupnem interesu oba.

Hitler je imel vse in naprej preračunano in teren pripravljen, tako da nazadnje ni ničesar riskiral, vzklikla Agar. In norci ne delajo računov. Hitler je zapisal v svoji politični knjigi "Mein Kampf", da je Nemčija brez Avstrije ohromljena in nepopolna. S tem pred očmi, je tako dolgo delal na tem, da je ta sen uresničil.

In zdaj je prišla na vrsto Čehoslovaška. Ali je Hitler res tako dobro poznal svoje "demokratične" sosedje, da je vedel, da si ne bodo upali začeti vojne z njim? Morda. Saj je videti, kakor bi bil vsaj Chamberlain več čas v skriveni zvezi z njim. Drugače je sploh težko razumeti, kako si je upal staviti toliko na eno karto, če prav so ga k temu silile obupne gospodarske razmere, ki so potiskale Nemčijo v bankrot. Saj bi bil pomenil odločen nastop Anglije in Francije potom in padec Hitlerjeve režime v Nemčiji ali pa vojno, ki bi prinesla enake posledice!

Nu, naj že bo s Hitlerjevo glavo tako ali drugače, gotovo je, da imajo on in njegovi svetovalci izredno srečo pri izvajaju svojih velikih načrtov. Bili so pred njim možje z enakimi načrti, ki niso bili neumni, pa jima ni uspelo. Seveda jim ni šel nične tako na roke kot Hitlerju . . .

Toda "Mein Kampf" obsegajo mnogo poglavij, ki so zaenkrat samo še v tej knjigi. Alzaško-Lorenško imajo še Francozzi, Slezvig-Holštajn Danci, poljski koridor Poljaki, Podunavje, Balkan in Mala Azija še niso zavezani v njegovi vreči in sovjetska Rusija še tudi čaka-tam daleč nekje . . . Kdo more reči, da bo Hitler tudi ta poglavja zanljuci tak "preračuna", "premisljeno" in tako — arečno kakor dosedanja poglavja? Ali ne bo nekega dne, s svojimi svetovalci vred šel predaleč ter trčil ob odpor, ki ga utegne naposlед uniciči, kakor je uničil mogočno kajzerjev Nemčijo? Hitler je prekoračil svoj Rubikon, a kdo ve, ali ne bo doživel tudi svoj Waterloo?

To so seveda še vprašanja, na katera zaenkrat še ne moremo odgovoriti. Lahko pa odgovorimo na naslovno vprašanje, da bo zgodovina nekoč pričela s Hitlerje in Mussolinije. Clemencenca in Chamberlaine in vse podobne med duševne bolnike, ki so povzročili človeštvo silno škodo.

RAZBURLJIVA RADUŠKA PREDSTAVA

JESENSKI KONCERT "SAVE"

Chicago. — Zadnja nedelja v novembra, par dni po Zavrsnem dnevu, bo zopet Savini se pridno pripravljajo na ta dan in občajo postaviti na oder zelo lep in privlačen program. Zbor bo nastupil z več novimi skladbami in nekaj jih bo seveda podal iz svojega arhiva.

Amaterskim pevskim zborom je v današnji dobi težko konkurirati radiu in drugim zabavnim atrakcijam. Vendarsko zbori za našo kulturno življenje vitalnega pomena. Naša pesem, delavska, narodna in klasična še vedno prekaže za naše uho marsikaj, kar slišimo po radiu. Seveda mora biti lepo in ubrano zapeta. Tega se Sava in njen pevovod Jack Muha v polni meri zavedata in bosta skušala tudi na prihodnjem koncertu to dokazati.

Kot delavski pevski zbor, osredok kluba št. 1 JSZ, vas vse skupaj vabimo, da si rezervirate zadnjo nedeljo v novembra za naš koncert. Brez vseke baharije lahko rečemo, da

končnim pravorekom obozido tako propagando na smetišče, kamor spada, potem bomo lahko začeli upati na boljše čase. Takrat tudi ne bodo več marali izbirati med krpanjem starega na eni in trganjem na drugi strani, temveč bodo zahitevali — in dobili — nekaj novega.

KNJIŽEVNE VESTI

"Cankarjev glasnik" za mesec november (4. številka, II. letnik) prinaša sledoče vsebino: uvodnik "Kaj je rešeno?", pesem "Jaz čakam", članek o pokojnem socialistu Karlu Kautskyju, črtico "Noč pred jutrom" (Ivan Jontez), članka "Amerika in fašizem" in Stojanje sovjetskega filma", spis o "Spartaku", vodji partarskih sužnjev" (Ivan Vuk), opise "Prvi polet čez Atlantik", "Eziptovski Felahi" in "Prijazni sever", nadaljevanje pesnitve "Drejetovata pot" (E. K.), spis o "Nebeški pisavi" in nadaljevanje povesti "Juljina zmota" (E. K.). Poleg tega je še nekaj raznega drobiša in "Gospodinski kotiček".

Ker bo 11. decembra dvajset let, odkar je umrl Ivan Cankar, bo prihodnja številka "Glasnika" posvečena njegovemu spominu. Tiskana bo v včjeti nakladni kot navadno, da si jo bo lahko vsakdo zagotovil.

Naslov "Glasnika" je: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

"Njiva" za september (4. št. II. let.) pa prinaša: članek o argentinskom narodnem voditelju D. F. Sarmientu, "Spomin" A. Mozeljca, "Na robu pre-pada" (Liber), Cankarjevo črtico "Desetletnica", Radovanov spis "Bazovica", spis o "Slovencih v Španiji", potopis "Bajga" (M. Simčič), nekrolog španskemu prostovoljcu Marku Valentinciču in nekaj drobnih stvari. Revija izhaja na naslovu: Paz Soldan 5150, Buenos Aires, Argentina.

Francov brat ubit

Podpolkovnik Ramon Franco, brat španskega rebelnega boglavljara generala Francisco Franca se je v nesreči ubil, ko je njegovo letalo trešilo v morje. Z njim vred so bili ubiti še širje možje.

(Dalje prihodnji.)

Nad 40 spisov v našem prihodnjem koledarju

V Ameriškem družinskem koledarju za leto 1939 je 25 daljših povesti in člankov, nad deset pesmi, mnogo kratkih informacijskih notic in koledarskih podatkov ter okrog 50 slik in ilustracij.

Zanimivi so v njemu spet posebno povesti, satire, opisi in razprave. Vsekakor bo ta naš petindvajseti letnik vreden svojih prednikov in lep prispevek k obogatitvi slovenske književnosti v Ameriki.

Naročila sprejema knjigarna "Proletarca". Cena koledarju je 75c posamezen izvod.

JOACHIM BARCKHAUSEN—IVAN VUK:

DŽINGIS KHAN

Povest o mogočnem "Gospodarju sveta" in o njegovih vojnah v trinajstem stoletju v Aziji

(Nadaljevanje.)

Generali so vedeli, kdo je tisti, ki ovira načrte, če so jih razpravljali o kakšnem izbornem podvigu. Vedno je o pravem casu zadonel rahel, prodiren glas tega kitajskega profesorja. In niso trpeli tega civilista.

Generali se ne morejo vzdržati smeha, če se spomnijo, kako je ta civilist med kadečimi razvalinami perzijskih mest iskal stare knjige in stare godbene instrumente. Generali so si iskali zlato in lovili lepe ženske, ta civilist pa stare papirje. Ali pa med tem, ko so tam ležala stotočna trupla, je poskušal nekaj stotin postopačev rešiti pred kolero. Ta e vilist ni človek po njihovem sreču in okusu.

In v tem bojnem svetu, ki bi imel odločitveno usodo Kitajske, je rešil to državo s kratkim stavkom. Džingis khanu je predočil kakšne ogromne davke bi izgubil, če bi več ne bilo kitajskega naroda.

In stari khan se je zdržal. Na to ni mislil. In pri denarju je bil vedno posebno občutljiv. Denarja je potreboval v ogromnih množinah.

Kitajska je bila rešena.

★

Kralj Hie se je še vedno pogumno držal v svojem utrjenem mestu. Vsa pogajanja je na dolgo zavračal. Vedel je, da stari khan ne drži niti besede dogovora.

Džingis khan je zbolel.

Zgodovina ne ve, kakšna bolezzen se ga je lotila. Velika slabost ga je popadla. Več ni ničesar zapisanega.

Starec je vedel, da je napočil čas. Poklicati je dal sina Tuluia, ki je bil v bližini. Obljubiti mu je moral, da bo v miru z brati živel in v Kitajcu Jelu Tutsaia spoštoval. Generalom, ki so stali pri ležišču, je naložil, da izvrše njegov nascrt proti Kitajski, seveda v zelo omiljenem obsegu.

Odločno je ukazal, da morajo zamolčati njegovo smrt, posebno kralju Hie ne sme zvesti tega. Naj mu obljudibio vse, kar zahoče, samo, da se preda. Ničesar pa ni treba izpolnit.

In nahalno, zlobno se smehlja, je rekел: "Darujte ljudstvo mesta Hie na mojem grobu!"

Drugi dan je "Gospodar sveta", Džingis khan umrl.

Njegova povejja so se točno izvrševala. Smrt njegova je ostala tajna. In zgodil se je čudež. Kralj Hie se je dal od Mongolov pregoroviti. Dvignil se je ter se podal v taborišče Mongolov, da se z njimi pomiri.

Bil je takoj ubit.

Vse prebivalstvo mesta je umrlo na grobu Džingis khanovem.

★

Po puščavi Gobi se pomika ogromen pogreb. "Gospodar sveta" peljejo v domačo zemljo. Jok in stokanje spremila brezkončno karavano.

In čudovito mrtvaško pesem pojo njegovi jezdci . . .

Se vedno nikdo po božjem svetu ni vedel, da je umrl Džingis khan. Samo karavana je vedela. Še le, ko bo karavana dospela v domovino, se bo oznanila njegova smrt.

In da se ta skrivnost očuva, je bilo vse, kar je živega ob cestah, po katerih je šel pogreb, pobito. "Sledite mu", so žaljuči jezdci gorovili vsem tihu na ušesa, preden so zamahnili s sabljo. "Sledite mu, nebeška sreča vas čaka tam, da mu boste smeli služiti!"

Džingis khana so pripeljali domov. Polozili so ga na pare v šotoru njegovih žena. Iz vseh njegovih držav so prihajali vazali s svojimi sorodniki, da mu izkažejo zadnjo čast. Prišli so iz Indije, iz Kitajske in iz Koreje. Prišli so iz Tibeta in iz Rusije. Mnogi so potovali cele meseci, preden so dosegli k mrtvaškemu odru, da pokleknejo ob njegovem truplu.

Nato je bil "Gospodar sveta" pokopan.

Kje, ne ve nikdo.

Samo to je znano, da tam, kjer je nekoč bil na lovu, v nekem gozdu južnovzhodno od Bajkala, blizu današnjega mesta Urga. Tam je oddihnil pod ogromnimi drevesi ogromnega hraštovtega gozda, v srcu Mongolije, blizu virov svetih rek. In je rekel:

"Pod tem drevesom, v tem gozdu bi truden mož sladko počival."

In tam je pokopan.

Vendar, kje je ta kraj, ta gozd in ta ogromen hrašt, ne vedo niti knezi današnje Mongolije, ki so njegovi direktni potomci. Ni sicer tudi izključeno, da nečejo povedati. Kajti murnatih je Mongolom svet.

Ze sam pogreb Džingis khanov je bil poln skravnosti. Truplo je bilo položeno v šotor, z obrazom proti jugu. K njemu so postavili njegovega najljubšega konja in vse njegove dragocenosti. Nato je bil šotor, tak kakor je stal, zakopan. Jama in grob popolnoma izbravnan in tako narejeno, da se ni nič pozna, da se je tam kaj delalo. Ves gozd je daleč naokrog obkrožila garda tisočih izbranih jezdecev. In delga leta ni smel nikdo imenovati tega kraja.

Mnogo krajev v Mongoliji časte kot grob, Džingis khanov. V vse te kraje je božja pot: Mongolov. In v srcu priprostega, trdrega mongolskega ljurstva je vera: Džingis khan je pokopan povsod, po vsej Mongoliji. Pod vsakim svetim drevesom, pod vsakim svetim kamnom je pokopan.

Mongoli verujejo, da bo nekoč zopet prišel Džingis khan in da bo gospodstvo mongolskega ljudstva in plemena zopet vzevetelo. Ob taborskem ognjišču mongolskih jezdecev se še dandanes pripovedujejo brezkončne pravilice o "Gospodarju sveta", ki bo nekoč zopet vstal in zbral vsa razkropljena jezdeška plemena.

In tedaj se bo zopet začela vojna kakrsne ne pomni svet.

*

Po smrti Džingis khanovi je nad njegovo državo še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

Mongolska moč ni bila posebno trdna, še ni bila popolnoma organizirana. Kitajci Tutsai so še dolgo ležala mrtvaška tišina. Azija si ni upala niti šepetati. Kaj se bo zdaj zgodilo? Bo mar država razpadla kakor hiše iz kart?

UPORNIKI NA POTU V VERJETNO SMRT

V Palestini, nad katero imà, protektorat Anglia. Je vedno vre. Arabci, katere štanjajo agentje "novega rimskega imperija" proti Angliji, uprizarajo hude izrede in angleško vojaštvo ima dosti opravka z njimi.

Na sliki je več Arabcev, ki so bili prijeti z orožjem v roki. Pripeljani so bili v Jeruzalem, kjer jih je sodilo angleško vojaško sodišče. Ker je kazen za prepovedano nošnjo orožja smrt, so danes najbrž že precej časa podružno.

GLASOVI IZ NAŠEGA GIBANJA

Zbral Charles Pogorelec

Hermelin, Pa. — Tone Zornik je postal nadaljnji 8. način ter dolar podpore listu od s. Joe Britza iz Exporta.

Forest City, Pa. — Sмо mislili, da ne bo nič od tod, pa smo se varali. Frank Drasler je postal 5.glasov za koledar.

Johnstown, Pa. — Naši fanji so še zmerom na delu. Johnny Rak je postal še en glas za koledar in dve naročnini, John Langerhole in Andrew Vidrich pa vsak po dve.

Detroit, Mich. — Dva od naših najbolj marljivih sodrov pri agitaciji za koledarske oglase sta bila letos Peter Benedict in John Zornik. Prvi jih je postal 15. drugi pa 9. za kar jima gre vse priznanje.

Milwaukee, Wis. — Zadnjic smo omenili, da bo s. Alpner prekosil samega sebe z oglasi v primeri z zadnjim letom; in res, od zadnjega poročila v tej koloniji jih je postal še 6. ter 4 naročnini na list. Agitatorji sodelovali za napredek, nimačo svobode in zanje ne velja načelo demokracije. Molčati morajo, čakati in trpeti.

Star City, W. Va. — Ko je bila pred par mesecu tu na obisku Virginia Selak, nam je med drugim objavila, da bo tudi ona poagitirala za Proletarca; in res se je oglasila že parkrat, vsakikrat pa novimi naročninami. Chip off the old block! Keep on with the good work, Virginia!

Pueblo, Colo. — Le malenkaj, ko pišemo kot kolono, se pripeti, da bi ne bila naša starana naselbina Pueblo omenjena. Zato skribi naš marljivi zastopnik France Boltezar. To pot se je zglašil z dvema naročninama.

Imperial, Pa. — Frank Augustine je postal še en naročnik.

Collinwood, O. — Počasi se tudi tu giblje, za to skribita John Bozich in Frank Barbé. Prvi je postal 13 naročnin in zahteval po novi pobotni knjizici, ker bo z agitacijo nadaljeval, drugi pa 4 naročnine in pravljic za oglase za koledar in Majski glas. Nekaj let je tudi tajnikoval klubu št. 4 JSZ. Počasi se je ustvaril v zadržljivo silo ni mogoče, ker je abstrakt in so le ljudje tisti, ki izvršujejo njegovo nalogo. Zato je neumno poizkusiti masakrirati duha, edino nepremagljivo silo razvoja.

Cedars, Pa. — Ce poznamo to bistvo, potem lahko logično sklepamo dalje.

Cedars, Pa. — Le malenkaj, ko pišemo kot kolono, se pripeti, da bi se ne smemo povodati tega, kar bi radi. Zadužiti človeškega duha tudi z najbrutalnejšo silo ni mogoče, ker je abstrakt in so le ljudje tisti, ki izvršujejo njegovo nalogo. Zato je neumno poizkusiti masakrirati duha, edino nepremagljivo silo razvoja.

Opravljeno socialisti zahtevamo politično svobodo in vse druge državljanske svobodobne pravice. Vse to zahtevamo, ker vemo, da je le ta pot prava. — "Delavska Politika."

SAMO SVOBODA IN DEMOKRACIJA STA KONSTRUKTIVNI

Besedi svoboda in demokracija izgovarjajo danes nekatere kot psovki. Drugi pa govore sicer o obeh, priznajo, da so njiju prepričani pristaši, obenem pa prav hinavsko privedujejo, da človeštvo ni zrelo za svobodo in demokracijo. Samo oni imajo pravico do svobode in demokracije in tem, da prikrivajo svoje delo in svoje namene pred javnostjo ter da organizirajo poštene ljudi, ki hočejo vedeti, kako in kaj ali imajo svoje pred

IZ ZAPISNIKA SEJE ODBOROV JSZ

dne 7. septembra 1938

Navzoči so bili Frank Alesh, Joško Owen, Anton Garden, Justin Zajc, Rok Božičnik, Vinko Ločniškar, Joseph Drasler, tajnik JSZ Chas. Pogorelec in zasečni urednik Proletarca Ivan Jontež. Odsotni: D. J. Lotrich, Frank Udovich, Louis Beniger in Mary Owen. Frank in Angela Zaitz vselel odsotnosti iz mesta.

Predseduje Justin Zajc. Zapisnik prejšnje seje sprejet kot čitan.

Dopisi. Od Johna Zornika, tajnika kluba št. 114 JSZ iz Detroitu, v katerem poroča o razmerah v našem gibanju tam. K stvari govori Alesh, ki pravi, da je potrebno, da se nam sklice članski sestanek obeh klubov in to čimprej; Ločniškar se strinja z Aleshom, dočim je Justin Zajc mnenja, da dokler vlada napetost med strujami v avtnej industriji, bi nam taka konferenca ne prisnela kakega vidnega uspeha. Pogorelec pravi, da se bo skušalo napraviti kar najboljše se bo možlo, vsekakor ni za takojšnje sklicanje konferenca tam, razen v slučaju, ako more iti tja kdo izven urada, v uradu pa, dokler koledar ne izide, bomo zaposleni vsi.

Prečita se pismo od s. Zorkota iz Clevelandu, ki poroča o razmerah v klubu št. 27, ter od John Berlisga, ki nam je zadnje čase posilal več spovediger, kar se vzame z zadovoljstvom na znanje.

Poročilo tajnika: Stanje članstva za prvih 6 mesecov je bilo 149, to je na podlagi naročenih znakov, fakteno pa je, ako se pristeje k tem številam, ki po dva, tri in več mesecov niso plačali članarine, število članstva bilo okrog 500. Aktivnih klubov smo koncem junija imeli 27, in 7 članov v članic "at large".

Dohodkov v prvih 6 mesecih, s prenosom od lanskega leta, smo imeli \$3,041.19, izdatkov pa \$2,097.28, preostanka koncem junija t. l. pa \$943.91, od katere vsote je \$369.65 zmrznjenega še na Millard banki, iz katere bomo glasom poročil receiverja mora prejeli do 1 odstotkov. Naša skupna imovina je znašala koncem junija \$1,538.81, obveznosti pa \$1,990.09.

Račune sta pregledala so druga Garden in Justin Zajc, in bosta lahko podala svoje poročilo.

Prosvetna matica: Iz arhiva te ustavne smo bili od zadnje seje na uslužbo sledičem organizacij: dram. dr. "Soča" v La Salle, Ill.; pevskemu zboru "Svoboda" iz Detroitu. Mich. društvu "Edinost", La Salle, Ill.; in dram. društvu "Soča", Strabane, Pa.

Prejeli smo prejšnjo zbirko iger od prejšnjega člena Prosvetne matici sodrug J. Berlisg, zborovodja "Svobode" v Detroitu, kateri je že prej poklonil tej ustanovi uglasbeno drama "Kannolom" in obeta, da je pripravljen pomagati se več v tem pogledu. Obema se odbor Prosvetne matici iskreno zahvaljuje.

Knjige za tekoče leto, katero bodo kot običajno poslane na društvo Prosvetne matice, so naročene, in sicer 300 komadov knjige "Spanski testament", ki jo je pisal poročilec Arthur Koestler od londonskega lista "News-Chronicle" in bo gotovo zanimiva stvar, vsaj ocene raznih listov tako govore.

Tisk in literatura: Kar se lista tiče, smo v precej težkem položaju. Z naročniki smo v tej depresiji precej padli, in bo treba velikih naporov, ako bomo hoteli, da se število naših naročnikov spet pomnoži v toliko, da bomo dosegli število, ki smo ga imeli pred križo, to in prvo. Uprava storitev, kar je v njeni moči, da se pride do sredstev, ki bi omogočili plačevanje naših računov bolj točno, toda razmere po deželi so take, da so potreško vse povsod. Upravniki od potujejo utri za par dni in La Salle in okolico, kjer upa, da

se bo dalo nekaj narediti, dasi ne pričakuje kaj posebnega.

S koledarem, kar se uprave tice, smo v delu. Pisma so bila še zadnji mesec poslana vsem našim agitatorjem, ki običajno nabirajo oglase za naš koledar, isto tudi nekaterim organizacijam. Po naročilu s. Jankovicha sem pisal tudi na nekatera clevelandška društva, ki so nam naklonjena, radi glasov.

Sodruža Zaitza pričakujem nazaj okrog srede meseca. Zdi se mi, da bo potrebno, da se Jontež obdrži tudi v sestanku, da bo koledar gotov, kajti v drugem slučaju se bojim, da se bi z njim zopet zakasnili, kar bi pomenilo, da se ga bi težko spravilo v denar. Ako bo le mogoče, mora biti naš koledar na trgu 15. novembra, ako mogoče pa še prej. Mi pod nobenim pogojem ne smemo dopustiti, da se zopet zamudimo s koledarjem, kot smo se zadnjih par let poročilo se vzame na znanje.

Sklene se, da se sklice seja upravnega odbora Proletarca ko hitro se vrne s. Zaitz iz starega kraja, na kateri se pogovorimo o raznih važnih problemih, ki so pred nama.

Nadzorni odbor poroča, da je pregledal knjige in račune v tajniškem uradu in pronašel iste v redu. Se vzame na znanje.

Razno. V razpravo se vzmame splošen položaj socialističnega gibanja ter izgledi za zgodno združenje S. P. in S. D. F. K stvari govori Garden, ki pravi, da je želja članstva obeh frakcij naklonjena ideji zopetnega združenja, kajti le v združeni organizaciji smemo pričakovati zopetni razmah socialističnega gibanja v tej deželi, je zato da naša eksekutiva poda svoje stališče o tem perečem vprašanju, v katerem naj urgira vodstvo obeh frakcij na delo za združenje. Alesh se strinja z izvajanjem s. Gardna in je zato, da tako izjavlja posljemo kot že zgoraj omenjeno; temu mnemu se pridružuje tudi s. Pogorelec, ki omenja, da so odbori za razgovore pri obeh organizacijah že izbrani in pripravljeni odbor treh članov, ki naj špiše v odpodje našo izjavo na pristojna mesta. Izvoljeni so bili Garden, Pogorelec in Lotrich.

Ker je dnevni red izčrpan, zaključi predsednik sejo ob 9:30 zvečer.

dne 2. oktobra 1938

Navzoči Frank Alesh, D. J. Lotrich in Fr. Zaitz od eksekutive, Anton Garden in Justin Saitz od nadzornega odbora JSZ, Rok Božičnik, Vinko Ločniškar in Angela Zaitz od nadzornega odseka slovenske skupnosti, Louis Beniger, Joseph Drasler in Mary Owen od prosvetnega odbora, in tajnik Ch. Pogorelec. — Predseduje Justin Saitz.

Korespondenca. Tajnik prečita odgovor Normana Thomasa na našo rezolucijo, v kateri se je eksekutiva JSZ izrekla, da se v sloganu v združenju socialistične stranke s socialno-demokratsko federacijo. Thomas pravi, da z idejo soglaša, ne soglaša pa povsem s stvarmi, ki jih vrši Louis Waldman in Jasper McLevy. Oba sta v odboru omenjene federacije. Tajnik social-demokratske federacije Leo Meltzer v Washingtonu, D. C., je odgovoril, da je izročil izvod naše rezolucije vsakemu članu njihovega odbora. Paul Porter, urednik unijškega glasila Kenosha Labor piše, da našo akcijo za združenje pozdravlja in bo storil za enotnost in s tem za pojačanja s. o. gibanja kolikor mu bo mogoče.

Dalje tajnik prečita pismo L. Zorkota, ki je poročal, da so socialistični mladiški klub razprtuli in njegovih članov pa so pristopili direktno v klub št. 27 JSZ. Za tajnico kluba je bila izvoljena Josephine Turk. Prejšnji tajnik je bil Ivan Babnik. Nato je prečital pismo Petri Benedicta iz Detroitu in Martina Judnicha iz Waukegan, tukajče se agitacije.

Poročilo tajnika. Charles Pogorelec je izvajal, da v JSZ se v splošnem od prejšnje do te seje ni bilo kakih važnih spre-

memb. Klub št. 95 v Piney Forku, O., je razpuščen. Bil je že dolgo pasiven, ker radi maledica števila članov ni mogel vráti potrebnih aktivnosti. Sodruža Nace Ziemerberger in Fr. Završnik, ki sta bila člana tega kluba, poročata, da sta prestopila v klub v Bridgeportu.

Poleg tega je prišla v vrste naprednega delavstva in tudi med naše somišljenike konfuznost zaradi sedanje konzervativne taktike, vsled notranjega boja, ki je že dolgo trajal v avtnej uniji in seveda vsled nadaljujoče se krize ter drugih vzrokov.

Odgovori, ki smo jih dobili z našo rezolucijo za združenje obeh socialističnih strank, skupno stranko, v kateri sta prej vsa dela delovalo, pričajo, da smo z našim apelom napravili dober vtip. Če je med pričetnimi dovolj resne volje za enotno delo v skupini organizacij, bomo ta cilj v dogledu časa dosegli. Ako pa zedinjenja ne bo, smo obojeni v sektaštvu. Umevno, da tudi sedanji položaj naše stranke zelo slabo vpliva na razvoj in agitacijo naše zveze.

Sodruži v zapadni Pensylvaniji so nedavno na konferenci klubov JSZ in društva Prosvetne matice razmotrivali, da bi prišel tja Frank Zaitz na predavateljsko turo. To bi bilo potrebno, toda dokler ne skončamo dela pri koledarju na to ni misliti. Lahko pa mora na poznaje, če bo mogoče!

Prosvetna matica je bila od prošle do te seje s svojim arhivom v poslužbo federacije SNPJ v Barbertonu, Izobraževalnemu domu Library, pevskemu in dramskemu zboru "Naprej" v Detrotu in klubu št. 1 JSZ v Chicagu.

Sledi razprava o poročilih. Sklenjeno, da da JSZ in Prosvetna matica oglaša v koledar za vsoto \$50.00. Aktivnih klubov smo koncem junija imeli 27, in 7 članov v članic "at large".

Garden omenja, da bo imela eksekutiva soc. stranke sejo in predloga, da jo naj naš tajnik urigira vršiti več organizatorične dela. Sprejeto.

Ker je to prva seja, odškar je Frank Zaitz prispev iz Evrope, je povabljen, da poroča o svojih vtiših z ozirom na delavsko gibanje v starem kraju. Ko je končal, so o tem predmetu govorili še Alesh, Owen, Lotrich in Beniger. Nato je bila seja zaključena.

Mimogrede

Cleveland, O. — Od časa do časa me kdo pobara: Zakaj bolj pogosto ne dopisujem v "Proletarca", ker se v Clevelandu zgodi toliko stvari, o katerih bi bilo vredno poročati, kar bi tudi zanimalo citatelje. Res je. Mnogo zadev je, o katerih se bi dalo pisati in če bi se hotel vsake samo malo dotakniti, ne bi smel imeti nobenega drugega posla v Proletarju. Pričakujem, da bo moral biti dnevnik, da bi jih prinašal. Največ se pa dogaja takih stvari pri nas v metropoli, da bi jih mogel kritizirati in jih kos za kosom trgati. To pa ni nič kaj hvalezen posel, saj pri nas ga "narodljubi" ne bi upoštevali.

Saj se še spominjate, da so mi grozili, kako hitro izvezo za moje ime, da bom imel opravka s federalnim sodiščem. Seveda sem jaz njihovi želji ustregel in bil pripravljen noč in dan, da pridejo federalni detektivi po me, ker sem se zavedal greha — razdaliti naše rodoljube, da ne morejo spati je velik zločin, katerega ne more obravnavati mestno ali državno sodišče. Včasih sem celo podvomil, če bo federalni kos tej nalogi in sem bil že skoro prepričan, da bo zadeva prinešena pred svetovno sodišče. In menda je res tako, ker še sedaj čakam, kdaj bodo prišli evropski žandarji in me gnali z "bajonet auf", v veliko zadoščenje naših rodoljubov.

Včeraj me je prijatelj opozoril, da je eden naših splošnih rodoljubov zadnji teden v "svetovnem listu" si privoščil "Cankarjeve" gledje "ukradene" sohe, ter pripomnil, da je rodoljub zapisal: Da je zadeva pred sodnijo in da je treba samo usta odprejo.

Pa zakaj jih ne odprejo, pripomnem jaz.

Prijatelj, nekoliko razburjen, nadaljuje: Pa kaj boste na njegovo podsticanje in izvajanje kar molčali? Povejte

LINDBERGH V NEMCIJII

Znani ameriški letalec Lindbergh se zelo zanima za razvoj nemškega letalstva. Ko se je zadnjic mudil v Hitlerji, se je seznanil med drugim tudi z nemškim letalcem dr. Wusterjem (na lev), s katerim ga vidi na sliki v živahem pogovoru.

fanatiku kar mu gre!

Jaz mu pa hladno pravim: Prvič se s spôštovaním rodoljubom in fanatikom ne izplača tratiči, ker je nedostopen razlikovati nedostojnost od dostojnosti, laž od resnice.

Družič, kot pravi, je zapisal, da je zadeva pred sodnijo, samo usta je treba odpreti. Čemu bi se pa jaz mazal, naj jih drugi odpirajo. Če bo zasmrdelo, čemu bi jaz moral dobiti to hujšega!

Za publiciški odsek:

Joseph Lever.

Iz metropole

Cleveland, O. — Včeraj je bil petek; in seja kluba št. 49. In kaj smo storili, bo zopet vprašanje? Naročili bomo sto v petdeset "Družinskih kolektorjev", da jih prodamo našim rojakom, ki imajo radi kolektor. Rekli smo, Frank Zaitz mora priti v metropoli, da po večnosti v ples in prosti zabava!

Za publiciški odsek:

Joseph Lever.

Iz metropole

Cleveland, O. — Včeraj je bil petek; in seja kluba št. 49. In kaj smo storili, bo zopet vprašanje? Naročili bomo sto v petdeset "Družinskih kolektorjev", da jih prodamo našim rojakom, ki imajo radi kolektor. Rekli smo, Frank Zaitz mora priti v metropoli, da po večnosti v ples in prosti zabava!

Za publiciški odsek:

Joseph Lever.

Iz metropole

Cleveland, O. — Zahvalni dan se nam bliža — in treba se bo zahvaliti. Kadar bodo ljudje postali človeki in mislili s svojimi možgani, takrat ne bo prilike in ne prostora za razne rodoljube in filistre, da bi živel na račun narodnjakov in ga urejajo. Ivana Cankarja najboljši prijatelj enostavno ignorira. Celo sem slišal, da so proti glasniku ustanovili posebno režijo, ki piše v klerikalnem in napol fašističnem duhu.

Res je tako, prijatelj! Vsa ka stvar ima svoj začetek in svoj konec. Tudi hinavčina je temu prišteta. Kadar bodo ljudje postali človeki in mislili s svojimi možgani, takrat ne bo prilike in ne prostora za razne rodoljube in filistre, da bi živel na račun narodnjakov in ga urejajo. Ivana Cankarja najboljši prijatelj enostavno ignorira. Celo sem slišal, da so proti glasniku ustanovili posebno režijo, ki piše v klerikalnem in napol fašističnem duhu.

To so naše aktivnosti.

Dne 24. novembra je Zahvalni dan ali praznik puravon. Radi tega se tudi pevski zbor soci. "Zarje" zahvaljuje vnaprej vsem onem, ki bodo posetili njeni priredbi na Zahvalni dan 24. novembra v Slov. nar. domu, 6419 St. Clair Ave. Pričetek bo ob treh po polnoči. Tistim, ki radi plešejo, bo ta dopis zaigral prave pristno domače valčke "Čez tri gore". "Kako b' te ljubila". "Odkod si dekle ti doma", "O moj preljubi dragi dom".

"De kle, kdo bo tebe troštal" ter kitice iz Viktor Parma "Triglavskih rož". Girard se mora odzvati ter plesati po dopisnikom "ukazu". (Zadnjici bi bil rad posetil "Girado", pa nisem mogel, ker sem bil v Šaronu.) Rojaki, somišljeniki, pojedno sodruži, podpirajojo to našo "Zarjo", ki ni samostojna in potrebuje našega odziva in podpor.

Ko bo ta dopis v listu, bo tudi volitvena farša pri nas v Ohiu končana. Mi smo sedaj v konfuziji v metropoli. Ne vedemo, je li Vatro Grill vodja slovenskih volilcev ali Surtz. No, pa naj bo kateri kolikor, mi smo dejali, da si ne bomo mazali rok s svinčniki in delali krijev "za" demokrate, niti za republikane. Tudi ne bomo upoštevali nestrankarske lige, ker nismo metropoljsko vreme. Oni naj si sami postreljajo, ker mi vemo, da bodo ravno tako

slabo spali kakor so dosedaj.

Naš Louis Pirc je menda še na bolniški listi in je za vse odgovoren le James Debevc. Oni so še vedno demokratje. Ako sede skupaj z Grillom in Oglarjem, pri starokrajski liberalni mizi, nam še ni bilo poročano v naših listih. Mi pravimo, da vsi demokratje morajo skupaj držati, in to tudi oni, ki so bili prej komunisti. Saj Willy Boyd (prej Boj) je fin demokrat in se naši lokalni listi ga priporočajo. Enkrat je pa bil komunist. Ljudje se lahko spremene, ako se hočejo. In naši napredni liberalci računajo na to.

Pravijo, da je Oglar bil v star

PROLETAREC

CHICAGO, ILL., November 9, 1938.

EDUCATION,
ORGANIZATION
CO-OPERATIVE
COMMONWEALTH

VOL. XXXIII

HELP THE REFUGEES

The hideous plight of refugees in Czechoslovakia and China, and the mass deportations of Polish Jews from Germany, are literally appalling in brutality. The forcible shipment of thousands of human beings like cattle from one country to another, the stranding of others in a twilight zone between the Czech and German frontiers where men, women and children hiver and hunger in ditches, and the flight of hundreds of thousands from Canton and other Chinese cities before Japanese armies, is a modern crucifixion of humanity.

All this occurs without any declaration of war, for no even Japan admits that it is making war on China, and yet human beings are starved, tortured, robbed, driven into exile or killed. China may yet be the scene of the greatest pestilence in all history because of the sheer destruction of physical resources and deaths from violence, starvation and disease.

This is the breakdown of civilization, a moral and intellectual degradation of humanity, and a march back to our shaggy ancestors who lived in caves and fought over bones. It is the ripe fruit of totalitarian regimes and we who still live outside the barbarian flood owe it to humanity to open our gates to the wanderers and share our bread with them.

—New Leader.

HITLER'S POISON SPREADING OVER EASTERN EUROPE

Warning that anti-Semitism was spreading rapidly and violently in Europe and that "Jews have no other choice than to fight back," Dr. Nathan Goldmann, chairman of the administrative committee of the World Jewish Congress, with headquarters in Geneva, outlined the Jewish situation in eight European countries.

He blamed the capitulation of the Western democracies in Munich for the further spreading of anti-Semitism in Europe and insisted that "France today witnesses a systematic anti-Jewish campaign."

"We have no other choice than to fight back," said Dr. Goldmann. "Our very existence is at stake; we cannot afford to remain quiet. Jews must become conscious of their obligations and must learn to organize their defense five minutes before the zero hour."

Dangers "to be reckoned with in the near future" are, according to Dr. Goldmann, a rerudescence of anti-Semitism in its most brutal forms, strengthening of the anti-Jewish policy of Eastern European governments and nazification of European countries which today are still factually or nominally democratic.

Regarding eight individual European countries, Dr. Goldmann submitted the following outline on their treatment of the Jewish question:

GERMANY—The Jewish problem has reached the last stage of total

Proletarec Sustaining Fund Campaign Underway

To off-set debts incurred during the lean summer months a special fund-raising campaign has been undertaken to boost the Sustaining Fund of Proletarec.

The campaign began last week when the appeal was sent out to about 900 fraternal and cultural organizations throughout the country among which Proletarec has readers and supporters.

This is the first time in twenty years we have found it necessary to approach fraternal organizations for aid, which, for that matter, any labor publication in these depression years, is an admirable record.

Proletarec has been unfaltering in its policies, its principles, and in its educational and cultural program carried on among fraternal organizations through its Educational Bureau (Prosvetna matica).

In this spirit and for this reason the appeal has been sent out. Of our readers and friends we request their wholehearted support.

American Family Almanac

The twenty-fifth anniversary issue of our American Family Almanac (Američki družinski koledar) will retain everyone of its traditional aspects plus a widened scope in its selection of articles, and will be enriched with more illustrations than in former years.

All of our American and foreign correspondents, authors and poets who have contributed their work to the Almanac each year, making it the foremost publication of its kind among Slovaks in America, will be again represented in this edition.

The Almanac will be off the press within the next week.

Editor Frank Zaitz To Tour Pennsylvania, Ohio and Michigan

Beginning around the 20th of November, Pennsylvanians will have the opportunity, and we advise them to take advantage of it, to hear Fr. Zaitz lecture on the European scene in general and Yugoslavia in particular as he saw it on his trip there this summer. The political state of the country, living and working conditions of the people, their everyday life, etc.

The schedule so far calls for stops in the following cities with many other cities that will undoubtedly arrange meetings, still unheard from: Pittsburgh, Coverdale, Library, Willock, Moon Run, Broughton, Bridgeville, Universal and Imperial.

The tour in Pennsylvania is being arranged for by the JSF Branches and fraternal organizations affiliated with the Educational Bureau of the Federation in conjunction with the SNPJ federation in western Pennsylvania.

Men's natures are alike; it is their habits that carry them far apart.—Confucius.

Where is Democracy headed for?

In Great Britain the March of Time pictures giving accounts of the signing of the Munich Pact, have been

SEARCHLIGHT

By
DONALD
J.
LOTRICH

Because the Labor Party in Illinois was ruled off the ballot, the class conscious workers will have had no opportunity to express their right of franchise at the elections unless they go to the polls and vote for the candidates of either of the old corrupt political parties. The Socialists themselves will have no ticket. Our more active comrades have cast their lot with those of the Illinois Labor Party and the sum total was that the Labor Party did not get on the ballot. It is exceedingly disheartening for our comrades and friends to find themselves in this predicament. Nevertheless, the situation is such and as a result most of us will not have gone to the polls at all on November 8th.

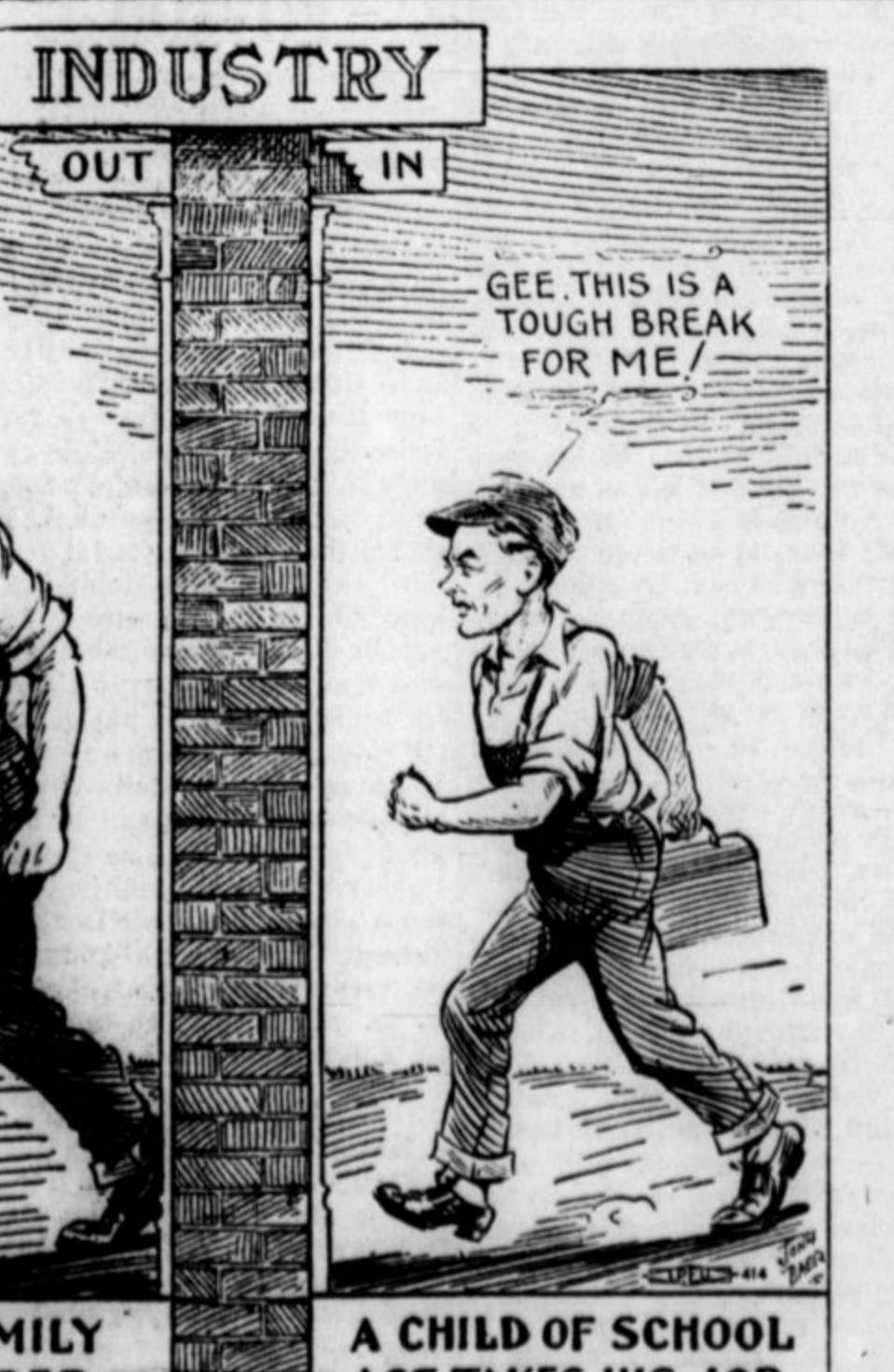
There has been no real change in the Democratic Party insofar as the common working man is concerned. Despite the fact that President Roosevelt speaks of liberalism and appeals to the decent element for support, his Democratic party in Chicago, Cook County, and Illinois, and for that matter elsewhere in the country, is the same old Democratic party that it has been throughout the years. They are out to get all they can of the people's money and use the elections simply as a means of getting the privilege to steal and graft. Insofar as the Republicans are concerned, they, likewise, haven't changed any. Being out of office for a long period simply means that they get hungrier for their political jobs and for the privilege of preying upon the people. One of the 100 per cent Democrats confided to me, "that us Democrats must also see that our personal Republican friends are also taken care of on election day." By that he meant to say that while they are dyed-in-the-wool Democrats supporting and working for the Democratic party, they also see to it that their Republican friends are campaigned for at election time.

The particular Democrat of which we speak now, has been on the police force of Chicago for nearly 40 years. Through political influence he was able to get his son a good government job and through the same political influence, he was slated to get a good government job, himself. Therefore, he resigned from the police force. In the meantime, something went hay-wire and his Federal appointment did not come through. Nevertheless, he is still slugging for his "friends" because he expects something in return. As he spoke, one could just see how little intelligence there was in this man. He did not think far enough to consider his political maneuverings as nothing else but dishonesty and crookedness. Our city is full of such people. Hence, our politics are so corrupt and the city itself is terribly bandaged from the assaults upon it by the incompetent, corrupt and dishonest Democratic and Republican politicians.

The answer to your question is that the tour in Pennsylvania is being arranged for by the JSF Branches and fraternal organizations affiliated with the Educational Bureau of the Federation in conjunction with the SNPJ federation in western Pennsylvania.

Men's natures are alike; it is their habits that carry them far apart.—Confucius.

Where is Democracy headed for? In Great Britain the March of Time pictures giving accounts of the signing of the Munich Pact, have been

B. Charney Vladeck

The grim reaper has removed another great Soldier of Human Emancipation. Baruch Charney Vladeck has passed on. Since early youth he had dedicated his life to one of service to the working masses, first in the old czarist Russia where to be active was to risk prison, exile or death, and then in the United States where his unusual gifts as a teacher and educator soon drew him into the American Labor and Socialist movements.

There is little doubt that his activities in many organizations cut his life short at a little past middle age. The strain was too much and he was stricken at the age of 52. Sensitive of human suffering and persecution, the post-war years saddened him as the barbaric treatment of socialists, trade unionists, democrats and Jews increased in Europe. Serving time in a czarist prison, B. Charney Vladeck knew, as few of us know, what it is to yield personal liberty in the struggle to win liberty for all.

Crusader, idealist, poet, humanist and lover of human freedom, he has earned the right to sleep with others who have gone before. May he sleep well.

Sava's Concert Nov. 27

Chicago, Ill.—Savans are very seriously occupied these nights with song and dialogue for their concert date is nearing—November 27—at the SNPJ Hall. On their program of labor songs and entertainment will be featured the operetta, "Kmet in Gospod," in which the characters are portrayed by Anna Misko, Frances Vider, Maria Omahen, Ed Laben, Anton Andres and Anton Garden.

A program of dancing will follow to the mellow tones of a good orchestra.

Admission is 35¢ for tickets purchased in advance, 40¢ at the door.

Bring your friends to the SNPJ Hall on that day for an afternoon and evening of pleasant entertainment.

An angry man is again angry with himself when he returns to reason.—Syrus.

RUMANIA GETS DICTATORSHIP

Democracy suffered another setback in Europe last week when Rumania became a complete totalitarian state, similar to Nazi Germany and Fascist Italy.

The last remnants of liberal institutions in the country were renounced and a 100 per cent totalitarian state was proclaimed.

FRUITS OF PEACE

Now that the peace of Munich has been established, England, France and the U. S. are planning heavily increased armament expenditures.

"Zarja" to Present Operetta, "Straw Widower" on Thanksgiving Day

The publicity committee elected by the members of the Slovene Singing Society, "Zarja" is preparing to make history in its contributions to this column for the next three weeks, at least.

The reason for this will become apparent to you as you peruse this unworthy document. The advent of November heralds the arrival of Thanksgiving Day, in turn, awakens your conscience to the fact that on this day you have a date, at 3 p.m. with the Slovene Singing Society, "Zarja," at the Slovenian National Home, as you have had for years previous to this.

After you have relaxed in your chair, the members of the chorus will entertain you with songs and comedy. Songs—the chorus and individuals, under the able leadership of our choirmaster, Mr. Joseph Krasnick, assisted by our young pianist, Edwin Poljak. Comedy—in the form of the operetta, "Slamnati vodovec" or "Straw Widower."

This little comic operetta in one act was written for the sake of laughter. Among the participants will be Mr. Anton Eppich, our thoroughly "dimnikar" (chimney sweep), of the purest stock, whose last appearance in this role received such a well-deserved ovation. His role will be that of a complaining innkeeper, who through his ingenuity, manages to net himself a sum of money. His assistants in this plan are two nieces, portrayed by the Misses Josephine Turk, and Sophie Turkman; the young barkeeper, Gust Sepetavec—whose love for his darling Sonya leads him to masquerade as another niece; Lisjak—Tony Eversich—whose name describes his character and earns him unworked-for-money; the victim of all this—Kokosar—Andrew Turkman—who is caught in his infidelity by his wife Rosalia—Miss Jennie Perusek.

Strange that the exception only of Mr. Eppich, the cast is composed of young members of the chorus! So come on out, you young readers, and get behind them with your encouragement; show the elders what this younger generation can do!

The tickets are priced at 40 cents for afternoon and evening if bought beforehand, and 50 cents at the door. Get yours early from any of the members or from Mrs. Makovec.

Sophie Turkman.

As the reason for this will become apparent to you as you peruse this unworthy document. The advent of November heralds the arrival of Thanksgiving Day, in turn, awakens your conscience to the fact that on this day you have a date, at 3 p.m. with the Slovene Singing Society, "Zarja," at the Slovenian National Home, as you have had for years previous to this.

After you have relaxed in your chair, the members of the chorus will entertain you with songs and comedy. Songs—the chorus and individuals, under the able leadership of our choirmaster, Mr. Joseph Krasnick, assisted by our young pianist, Edwin Poljak. Comedy—in the form of the operetta, "Slamnati vodovec" or "Straw Widower."

This little comic operetta in one act was written for the sake of laughter. Among the participants will be Mr. Anton Eppich, our thoroughly "dimnikar" (chimney sweep), of the purest stock, whose last appearance in this role received such a well-deserved ovation. His role will be that of a complaining innkeeper, who through his ingenuity, manages to net himself a sum of money. His assistants in this plan are two nieces, portrayed by the Misses Josephine Turk, and Sophie Turkman; the young barkeeper, Gust Sepetavec—whose love for his darling Sonya leads him to masquerade as another niece; Lisjak—Tony Eversich—whose name describes his character and earns him unworked-for-money; the victim of all this—Kokosar—Andrew Turkman—who is caught in his infidelity by his wife Rosalia—Miss Jennie Perusek.

Strange that the exception only of Mr. Eppich, the cast is composed of young members of the chorus! So come on out, you young readers, and get behind them with your encouragement; show the elders what this younger generation can do!

The tickets are priced at 40 cents for afternoon and evening if bought beforehand, and 50 cents at the door. Get yours early from any of the members or from Mrs. Makovec.

Sophie Turkman.

As the reason for this will become apparent to you as you peruse this unworthy document. The advent of November heralds the arrival of Thanksgiving Day, in turn, awakens your conscience to the fact that on this day you have a date, at 3 p.m. with the Slovene Singing Society, "Zarja," at the Slovenian National Home, as you have had for years previous to this.

After you have relaxed in your chair, the members of the chorus will entertain you with songs and comedy. Songs—the chorus and individuals, under the able leadership of our choirmaster, Mr. Joseph Krasnick, assisted by our young pianist, Edwin Poljak. Comedy—in the form of the operetta, "Slamnati vodovec" or "Straw Widower."

This little comic operetta in one act was written for the sake of laughter. Among the participants will be Mr. Anton Eppich, our thoroughly "dimnikar" (chimney sweep), of the purest stock, whose last appearance in this role received such a well-deserved ovation. His role will be that of a complaining innkeeper, who through his ingenuity, manages to net himself a sum of money. His assistants in this plan are two nieces, portrayed by the Misses Josephine Turk, and Sophie Turkman; the young barkeeper, Gust Sepetavec—whose love for his darling Sonya leads him to masquerade as another niece; Lisjak—Tony Eversich—whose name describes his character and earns him unworked-for-money; the victim of all this—Kokosar—Andrew Turkman—who is caught in his infidelity by his wife Rosalia—Miss Jennie Perusek.

Strange that the exception only of Mr. Eppich, the cast is composed of young members of the chorus! So come on out, you young readers, and get behind them with your encouragement; show the elders what this younger generation can do!

The tickets are priced at 40 cents for afternoon and evening if bought beforehand, and 50 cents at the door. Get yours early from any of the members or from Mrs. Makovec.

Sophie Turkman.

As the reason for this will become apparent to you as you peruse this unworthy document. The advent of November heralds the arrival of Thanksgiving Day, in turn, awakens your conscience to the fact that on this day you have a date, at 3 p.m. with the Slovene Singing Society, "Zarja," at the Slovenian National Home, as you have had for years previous to this.

After you have relaxed in your chair, the members of the chorus will entertain you with songs and comedy. Songs—the chorus and individuals, under the able leadership of our choirmaster, Mr. Joseph Krasnick, assisted by our young pianist, Edwin Poljak. Comedy—in the form of the operetta, "Slamnati vodovec" or "Straw Widower."

This little comic operetta in one act was written for the sake of laughter. Among the participants will be Mr. Anton Eppich, our thoroughly "dimnikar" (chimney sweep), of the purest stock, whose last appearance in this role received such a well-deserved ovation. His role will be that of a complaining innkeeper, who through his ingenuity, manages to net himself a sum of money. His assistants in this plan are two nieces, portrayed by the Misses Josephine Turk, and Sophie Turkman; the young barkeeper, Gust Sepetavec—whose love for his darling Sonya leads him to masquerade as another niece; Lisjak—Tony Eversich—whose name describes his character and earns him unworked-for-money; the victim of all this—Kokosar—Andrew Turkman—who is caught in his infidelity by his wife Rosalia—Miss Jennie Perusek.

Strange that the exception only of Mr. Eppich, the cast is composed of young members of the chorus! So come on out, you young readers, and get behind them with your encouragement; show the elders what this younger generation can do!

The tickets are priced at 40 cents for afternoon and evening if bought beforehand, and 50 cents at the door. Get yours early from any of the members or from Mrs. Makovec.

Sophie Turkman.

As the reason for this will become apparent to you as you peruse this unworthy document. The advent of November heralds the arrival of Thanksgiving Day, in turn, awakens your conscience to the fact that on this day you have a date, at 3 p.m. with the Slovene Singing Society, "Zarja," at the Slovenian National Home, as you have had for years previous to this.

After you have relaxed in your chair, the members of the chorus will entertain you with songs and comedy. Songs—the chorus and individuals, under the able leadership of our choirmaster, Mr. Joseph Krasnick, assisted by our young pianist, Edwin Poljak. Comedy—in the form of the operetta, "Slamnati vodovec" or "Straw Widower."

This little comic operetta in one act was written for the sake of laughter. Among the participants will be Mr. Anton Eppich, our thoroughly "dimnikar" (chimney sweep), of the purest stock, whose last appearance in this role received such a well-deserved ovation. His role will be that of a complaining innkeeper, who through his ingenuity, manages to net himself a sum of money. His assistants in this plan are two nieces, portrayed by the Misses Josephine Turk, and Sophie Turkman; the young barkeeper, Gust Sepetavec—whose love for his darling Sonya leads him to masquerade as another niece; Lisjak—Tony Eversich—whose name describes his character and earns him unworked-for-money; the victim of all this—Kokosar—Andrew Turkman—who is caught in his infidelity by his wife Rosalia—Miss Jennie Perusek.

Strange that the exception only of Mr. Eppich, the cast is composed of young members of the chorus! So come on out, you young readers, and get behind them with your encouragement; show the elders what this younger generation can do!

The tickets are priced at 40 cents for afternoon and evening if bought beforehand, and 50 cents at the door. Get yours early from any of the members or from Mrs. Makovec.